

Mødedokument

B9-0311/2021

2.6.2021

FORSLAG TIL BESLUTNING

på baggrund af Rådets og Kommissionens redegørelser

jf. forretningsordenens artikel 132, stk. 2

om imødegåelse af den globale covid-19-udfordring: virkningerne af en fritagelse af covid-19-vacciner, -behandlinger og -udstyr fra WTO's TRIPS-aftale og forøgelse af produktionskapaciteten i udviklingslande (2021/2692(RSP))

Samira Rafaela, Karen Melchior, Dita Charanzová, Liesje Schreinemacher, Svenja Hahn, Nicola Danti, Nicolae Ștefănuță, Frédérique Ries, Petras Auštrevičius, Martin Hojsík
for Renew-Gruppen

Europa-Parlamentets beslutning om imødegåelse af den globale covid-19-udfordring: virkningerne af en fritagelse af covid-19-vacciner, -behandlinger og -udstyr fra WTO's TRIPS-aftale og forøgelse af produktionskapaciteten i udviklingslande (2021/2692(RSP))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til Verdenshandelsorganisationens (WTO's) aftale om handelsrelaterede intellektuelle ejendomsrettigheder (TRIPS), som trådte i kraft den 1. januar 1995,
 - der henviser til Doha-erklæringen om TRIPS-aftalen og folkesundhed, der blev vedtaget den 14. november 2001,
 - der henviser til Indiens og Sydafrikas forslag af 2. oktober 2020 om en fritagelse fra bestemmelserne i TRIPS-aftalen,
 - der henviser til erklæringen af 5. maj 2021 fra ambassadør Katherine Tai om en fritagelse fra TRIPS-aftalen i forbindelse med covid-19,
 - der henviser til det reviderede forslag om en fritagelse fra bestemmelserne i TRIPS-aftalen som meddelt den 21. maj 2021 af 62 WTO-medlemmer,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 132, stk. 2,
- A. der henviser til, at Verdenssundhedsorganisationen den 11. marts 2020 officielt erklærede covid-19-udbruddet for en global pandemi; der henviser til, at der pr. 24. maj 2021 havde været mere end 166 millioner bekræftede tilfælde på verdensplan og mere end 3,4 millioner bekræftede dødsfald;
- B. der henviser til, at den nuværende globale covid-19-pandemi kræver en global strategi for vacciner, diagnosticering, behandlinger og produktion og distribution af udstyr; der henviser til, at der er behov for en holistisk tilgang baseret på videnskab og fakta for at kunne tackle de sundhedsmæssige udfordringer i forbindelse med denne pandemi;
- C. der henviser til, at WTO har advaret om, at pandemien udgør en hidtil uset forstyrrelse af den globale sundhedssituation, økonomien og verdenshandelen; der henviser til, at sundhedsmæssige forstyrrelser såsom pandemier kræver et koordineret svar på en global trussel; der henviser til, at globale handelsforstyrrelser og handelsbarrierer kræver globalt samarbejde og globale løsninger og må håndteres på internationalt og europæisk plan, hvor det er muligt; der henviser til, at produktion og distribution af vacciner og medicinsk udstyr i forbindelse med covid-19-pandemien kan drage særlig fordel af en bred og holistisk tilgang til produktion og distribution;
- D. der henviser til, at Indien og Sydafrika den 2. oktober 2020 forelagde medlemmerne af TRIPS-Rådet i WTO et forslag om en fritagelse fra visse bestemmelser i TRIPS-aftalen for så vidt angår forebyggelse, inddæmning og behandling af covid-19 og et forslag til udkast til afgørelse; der henviser til, at langt størstedelen af de 227 millioner vacciner,

der var blevet eksporteret pr. 25. maj 2021, var blevet sendt til udviklede lande og nære allierede; der henviser til, at der pr. 8. maj 2021 var blevet eksporteret 72 mio. vacciner til Japan, 19 mio. til Det Forenede Kongerige, 18 mio. til Canada, 10 mio. til Mexico, 7 mio. til Saudi-Arabien, 5 mio. til Tyrkiet, 5 mio. til Schweiz, 3 mio. til Singapore, 3 mio. til Colombia og 3 mio. til Korea;

- E. der henviser til, at EU pr. 30. maj 2021 havde distribueret 260 millioner vacciner internt og eksporteret 226 millioner vacciner; der henviser til, at EU er en ledende bidrager til COVAX;
- F. der henviser til, at Biden-Harris-administrationen den 5. maj 2021 udsendte en erklæring til støtte for en fritagelse fra beskyttelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder for covid-19-vacciner og understregede, at USA vil deltage aktivt i de tekstbaserede forhandlinger i WTO, der er nødvendige for at opnå dette; der henviser til, at det stadig er uklart, hvad det amerikanske forslag indebærer, og hvorvidt det er i overensstemmelse med forslaget fra Indien og Sydafrika;
- G. der henviser til, at USA er gået forrest på verdensplan for så vidt angår produktion af covid-19-vacciner; der henviser til, at USA har gjort brug af en krigsbeføjelse, som kaldes Defense Production Act (DPA), til at tvinge private virksomheder til at opfylde deres kontrakter i USA forud for andre ordrer; der henviser til, at DPA er et de facto-eksportforbud for både vacciner og mellemprodukter til fremstilling af vacciner, og at USA næsten ikke eksporterede nogen vacciner eller komponenter deraf indtil begyndelsen af maj 2021 og dermed forsinkede den globale vaccineproduktion;
- H. der henviser til, at den indiske regering på baggrund af den hidtil usete og alarmerende epidemiologiske situation i landet indførte et eksportforbud for vacciner, hvilket førte til forstyrrelser i den globale forsyning; der henviser til, at COVAX i høj grad er afhængig af vacciner, der produceres i Indien med henblik på den globale distribution af vacciner;
- I. der henviser til, at 62 WTO-medlemmer den 21. maj 2021 forelagde et revideret forslag til en midlertidig fritagelse fra TRIPS-aftalen med henblik på at gå videre til tekstbaserede drøftelser; der henviser til, at det reviderede forslag har til formål at fritage fra gennemførelsen af afsnit 1, 4, 5 og 7 i del II i TRIPS-aftalen samt håndhævelsen af del III i TRIPS-aftalen for så vidt angår sundhedsprodukter og -teknologier til forebyggelse, behandling eller inddæmning af covid-19 i en periode på mindst 3 år;
- J. der henviser til, at dette nye forslag går videre end det oprindelige forslag fra Indien og Sydafrika og ikke kun omfatter patenter på vacciner, men alle sundhedsprodukter og -teknologier inden for hele spektret af beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, med undtagelse af udøvende kunstnere, fremstillere af fonogrammer eller radio- og fjernsynsforetagender;
- K. der henviser til, at universel og fair adgang til covid-19-vacciner og -behandlinger er en topprioritet for Den Europæiske Union; der henviser til, at en hurtig og effektiv beskyttelse af alle lande er nødvendig for at beskytte alle EU-borgere, begrænse fremkomsten af nye bekymrende varianter i Europa og genoprette EU-borgernes bevægelighed i hele verden; der henviser til, at en intensivning af produktionen er afgørende for at opnå global vaccination; der henviser til, at det er en global prioritet at

få øget fremstillingen af vacciner; der henviser til, at globale forsyningskæder for råstoffer ikke må hindres af protektionistiske foranstaltninger eller ikke-toldmæssige handelshindringer; der henviser til, at EU mener, at der er mange lovende muligheder og tiltag, der skal træffes for at bidrage til at nå dette mål;

- L. der henviser til, at covid-19-vacciner og den efterfølgende beskyttelse af intellektuel ejendomsret, som vaccinerne medfører, er en katalysator for global produktion og distribution samt for forskning, udvikling og innovation; der henviser til, at beskyttelse af intellektuel ejendomsret skaber et klima med tillid for producenter og investorer samt langsigtet sikkerhed; der henviser til, at forskning og udvikling på lang sigt vil være afgørende for at fremstille boostervacciner, der beskytter mod nye varianter af covid-19;
- M. der henviser til, at WHO's generaldirektør, Dr Tedros Adhanom Ghebreyesus, i april 2021 erklærede, at der er blevet administreret 890 mio. vaccinedoser på verdensplan, hvoraf mere end 81 % er givet i høj- og mellemindkomstlande; der henviser til, at lavindkomstlandene kun har modtaget 0,3 % af vaccinerne;
- N. der henviser til, at WTO's generaldirektør Ngozi Okonjo-Iweala den 14. april 2021 udtalte, at hun af WTO-medlemmerne forventede: "foranstaltninger til yderligere at reducere eksportrestriktioner og hindringer i forsyningskæden, og samarbejde med andre organisationer for at lette logistikken og toldprocedurene. Vi overvåger dette som led i vores almindelige arbejde, og vi vil fortsætte med at gøre det for at øge forsyningerne og opretholde robuste forsyningskæder. Det er blevet understreget, at handel er en afgørende faktor i produktionen: Det påhviler WTO-medlemmerne at handle¹";
- O. der henviser til, at mange lande er afhængige af COVAX for at få covid-19-vacciner; der henviser til, at Kommissionen har meddelt, at Team Europe inden udgangen af 2021 vil donere mindst 100 millioner vacciner til lav- og mellemindkomstlande; der henviser til, at COVAX-mekanismen svækkes kraftigt af det indiske seruminstitutts beslutning om at suspendere donationer til COVAX på grund af pandemiens høje intensitet i Indien;
- P. der henviser til, at nogle udviklingslande, der har modtaget vacciner gennem COVAX, ikke har anvendt dem på grund af manglende tillid og vaccineskepsis; der henviser til, at forsyningskæderne i udviklingslandene skal forbedres; der henviser til, at udvidelsen af den lokale produktion, oplysning af befolkningen og øget støtte til distribution i udviklingslandene kan øge det samlede antal vaccinerede personer;
- Q. der henviser til, at EU's prioriteter bør være at bekæmpe nationalisme på sundhedsområdet, at holde forsyningskæderne åbne og at anvende alle tilgængelige midler til at støtte adgangen til vacciner, diagnosticering, behandlinger og andre løsninger vedrørende forsyning af lægemidler for at gøre covid-19-vaccinen til et globalt offentligt gode for alle;
- 1. er dybt bekymret over spredningen af covid-19 og dens varianter i hele verden; mener, at det ikke alene er EU's og dets partners ansvar, men også et globalt ansvar at sikre en

¹ https://www.wto.org/english/news_e/spno_e/spno7_e.htm

- hurtig produktion og distribution af vacciner i samtlige lande; mener, at ekstraordinære omstændigheder kræver ekstraordinære løsninger; understreger den vigtige rolle, som Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme (ECDC) og Den Europæiske Lægemiddelagentur (EMA) spiller for Den Europæiske Union med hensyn til at påvise og vurdere nye varianter af covid-19;
2. roser de videnskabelige og farmaceutiske kredses hidtil usete indsats for at udvikle flere vacciner på så kort tid, som har vist sig at kunne imødegå spredningen af covid-19 på vellykket vis;
 3. minder om, at Kommissionen indgik forhåndsindkøbsaftaler med individuelle vaccineproducenter på vegne af medlemsstaterne og finansierede en del af startomkostningerne for vaccineproducenterne via nødhjælpsinstrumentet på 2,7 mia. EUR;
 4. er overbevist om, at donationer og eksport af vacciner til tredjelande er afgørende skridt i distributionen af vacciner, men at øget global vaccineproduktion, bedre koordinering af forsyningerne og styrkede, diversificerede og modstandsdygtige værdikæder for vacciner også er nødvendige for, at vaccinerne kan distribueres i hele verden; understreger, at teknologioverførselsaftaler og licensaftaler mellem laboratorier og produktionsenheder i tredjelande er afgørende for at øge den globale vaccineproduktion og er en gavnlig metode til at øge produktionen i tredjelande, navnlig i Afrika; mener, at man bør undersøge diversificerede og komplementære veje med henblik på at opnå en bedre bekæmpelse af pandemien; understreger, at medicinalvirksomheder således spiller en central rolle i udvidelsen af produktionen og distributionen af vacciner;
 5. understreger, at vaccineproduktionskapaciteten bør prioriteres højere, og at det er nødvendigt at undgå at lægge yderligere pres på producenterne ved at skabe en kamp for råvarer til at fremstille vacciner;
 6. opfordrer i denne forbindelse til en grundig analyse af, hvordan artikel 31a i TRIPS-aftalen kan anvendes og gennemføres på vellykket vis, og hvordan man kan give eksporttilladelser til lande, der ikke kan tilfredsstille den indenlandske efterspørgsel;
 7. understreger, at den globale produktion af vacciner på lang sigt skal øges for at kunne dække den globale efterspørgsel; understreger, at produktion og distribution af vacciner i udviklingslandene skal være baseret på god regeringsførelse og lige adgang til vacciner; understreger, at der er behov for investeringer i udviklingslandenes produktionskapacitet for at gøre dem selvforsynende på lang sigt; understreger, at pandemien har vist, at der – i lyset af sundhedssystemernes lave udviklingsniveau i visse lande – på multilateralt plan bør drøftes en global sundhedsstrategi med henblik på fremtidige pandemier;
 8. understreger, at det er vigtigt, at WTO's medlemmer og de berørte internationale organisationer arbejder sammen om gennemførelsen af strategien for adgang til lægemidler og den globale indsats for at forbedre sundhedssituationen og skabe bedre adgang til lægemidler til en overkommelig pris;
 9. er bekymret over det de facto-eksportforbud, som USA og Det Forenede Kongerige har indført på covid-19-vacciner og mellemprodukter, der er nødvendige i

vaccineproduktionen, hvilket har ført til, at der rent faktisk kun eksporteres meget få vacciner, og at der mangler adgang til de ressourcer, der er nødvendige for at fremstille vaccinerne, såsom råvarer og aktive stoffer til fremstilling af lægemidler, og over, at tempoet i den globale vaccineproduktion bremses; opfordrer kraftigt USA og Det Forenede Kongerige til omgående at ophæve eksportforbuddet og gå i dialog med EU, WTO og andre partnere om at komme med konkrete forslag til, hvordan vaccinerne gøres tilgængelige på globalt plan; bemærker, at USA's forslag er begrænset til tekstbaserede forhandlinger om ophævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder for covid-19-vacciner inden for rammerne af WTO, uden at der er fremsat noget konkret forslag om at øge produktionen og ophæve eksportrestriktionerne; beklager, at USA og andre lande har forsinket drøftelserne om udarbejdelse af en pandemisk traktat indledt af EU, som har til formål at styrke WHO's beredskab og indsatsen over for sundhedskriser;

10. mener, at stigninger i den globale produktion og distribution af vacciner på kort sigt i høj grad afhænger af, at nuværende og fremtidige eksportbarrierer fjernes, og at den internationale dialog og det internationale samarbejde øges; opfordrer alle store internationale vaccineproducerende lande til at opretholde deres engagement på globalt plan og fjerne alle eksportrestriktioner med henblik på at øge delingen og forsyningen af vacciner på verdensplan;
11. glæder sig over, at Kommissionen agter at gøre alt for at hjælpe vaccineudviklere i hele verden med at finde pålidelige partnere, som de kan dele deres knowhow og teknologi med eller indgå fremstillingsaftaler med; glæder sig over Kommissionens vurdering af, at samarbejde og frivillig licensudstedelse er de mest effektive redskaber til at lette en udvidelse af produktionen og deling af knowhow; insisterer kraftigt på, at der er behov for et tæt samarbejde med Unitaid og Medicines Patent Pool (lægemiddelpatentpuljen) for at sikre lige adgang til vacciner, behandlinger og diagnosticering i lav- og mellemindkomstlande; bemærker, at Kommissionens bestræbelser på at identificere og løse flaskehalse i produktionen af covid-19-vacciner har givet gode resultater, og at der bør planlægges lignende initiativer med vores internationale partnere;
12. støtter kraftigt anvendelsen af platformen for WHO's Medicines Patent Pool (MPP) til at sikre adgang til vacciner og behandling i lav- og mellemindkomstlande; opfordrer medicinalvirksomheder til at anvende frivillig licensudstedelse til at levere "nøglefærdige" vaccineproduktionspakker for at overføre viden og lette produktionen i alle lande med begrænsede ressourcer;
13. understreger, at det er vigtigt, at WTO-medlemmerne samarbejder om at sikre rettidig adgang til lægemidler til en overkommelig pris; noterer sig de drøftelser, der for øjeblikket foregår blandt nogle WTO-medlemmer om muligheden for en midlertidig fritagelse fra TRIPS-aftalen for covid-19-vacciner; er af den opfattelse, at en fritagelse fra TRIPS-aftalen ikke vil forbedre den globale produktionskapacitet på kort sigt, at EU bør stå fast på sin støtte til innovation og intellektuelle ejendomsrettigheder i drøftelserne på globalt plan, og at enhver beslutning, der træffes inden for de eksisterende rammer, bør være betinget af en effektiv styrkelse af den globale produktionskapacitet og sikring af en retfærdig og ligelig fordeling af vacciner; støtter Kommissionens og Det Europæiske Råds nylige erklæring og deres vilje til at indlede drøftelser med vores partnere i WTO om den fleksibilitet, der eksisterer inden for

rammerne af TRIPS-aftalen, såsom udstedelse af tvangslicenser; minder om, at mulige individuelle løsninger ikke løser de aktuelle globale produktionsbehov, men indgår i en omfattende pakke af foranstaltninger, som alle bør udformes med henblik på at reducere eksportrestriktionerne, øge produktionen og overvinde logistiske udfordringer;

14. understreger, at det er nødvendigt at støtte fremstillingskapaciteten på det afrikanske kontinent, og glæder sig meget over, at Team Europe har bebudet, at det vil støtte et initiativ, der har til formål at forbedre fremstillingen af og adgangen til vacciner, lægemidler og sundhedsteknologier, med 1 mia. EUR; understreger også betydningen af en passende lovgivningsmæssig ramme for lægemidler og insisterer på, at det er nødvendigt at støtte oprettelsen af et afrikansk lægemiddelagentur;
15. noterer sig Kommissionens meddelelse om, at den er åben over for muligheden for inden for rammerne af TRIPS-aftalen at lette anvendelsen af tvangslicenser, hvor det er nødvendigt, i tilfælde af dokumenterede produktionsproblemer relateret til intellektuel ejendomsret, for at sikre hurtig global adgang til vaccineproduktion; opfordrer Kommissionen til at fastsætte objektive kriterier for, hvorvidt, hvornår og i hvilke tilfælde den vil gøre brug af tvangslicenser; understreger, at TRIPS-aftalen ikke præciserer, hvilke grunde der kan anvendes som begrundelse for tvangslicenser; understreger, at det i Doha-erklæringen om TRIPS-aftalen og folkesundhed bekræftes, at landene frit kan fastlægge grundlaget for udstedelse af tvangslicenser og bestemme, hvad der udgør en national nødsituation; understreger, at tvangslicenser kræver en effektiv retlig ramme og kan medføre juridiske vanskeligheder i udviklingslandene; opfordrer Kommissionen til at undersøge, om og hvordan den kan yde juridisk støtte med henblik på udstedelse af tvangslicenser i de mindst udviklede lande;
16. understreger, at der skal lægges særlig vægt på nye udfordringer som følge af stigningen i antallet af producenter, såsom potentielle afbrydelser i forsyningskæden og knaphed og prisstigninger på råvarer og mellemprodukter;
17. glæder sig over den erklæring, som Kommissionen fremsatte på verdenssundhedstopmødet, hvor den bebudede, at Team Europes tilsagn var øget for at nå op på mindst 100 millioner vacciner inden udgangen af 2021; insisterer på, at denne donation foretages via COVAX; opfordrer alle medlemsstater til at dele vaccinedoser via COVAX; glæder sig over den støtte, som EU's civilbeskyttelsesmekanisme stiller til rådighed til levering af vacciner og tilhørende materiale; opfordrer medlemsstaterne til at øge deres bidrag til COVAX væsentligt og samtidig sikre opfyldelsen af målet om, at 70 % af den voksne befolkning i EU skal være vaccineret senest i juli 2021; minder om, at Den Europæiske Union for øjeblikket har stillet omkring 30 % af COVAX-vaccinerne til rådighed;
18. opfordrer Kommissionen til at overveje alle tilgængelige midler til at sikre en hurtig produktion af covid-19-vacciner og en hurtig distribution heraf i hele verden; understreger betydningen af at øge produktionskapaciteten og muliggøre forsyningsikkerheden for de råmaterialer og aktive stoffer, der er nødvendige for at fremstille covid-19-vacciner;
19. opfordrer EU's ledere til at gøre alt, hvad der står i deres magt, for at samarbejde effektivt, fjerne alle hindringer for distribution af vacciner og sikre omfattende

vaccination i hele verden; understreger, at undladelse heraf vil være en katastrofe for vores økonomi og folkesundheden og vil i sidste ende forlænge denne situation på verdensplan;

20. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen og generaldirektøren for Verdenshandelsorganisationen.